

IN GESPREK MET...

WILLEM VAN DER HORST

Wat doet een veiligheidkundige?

Een veiligheidkundige is expert op het gebied van veiligheidswetgeving. Met die kennis adviseer ik bedrijven over veilig en gezond werken. Meestal zie ik bij een eerste bedrijfsbezoek al mogelijke risico's voor de veiligheid. Ik vertel de werkgever welke. Vervolgens maak ik een kansberekening waarmee de werkgever onderbouwde keuzes voor risicomanagement kan maken. Ik word vooral ingeschakeld bij vragen over arbeidsveiligheid, de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E), risicoanalyses, bedrijfshulpverlening, geluid, klimaat en bij het managen van veiligheidsprocessen. Maar ik heb ook te maken met vraagstukken over sociale veiligheid. Het gaat daarbij om het voorkomen van onveilige situaties door agressie en geweld. Een herkenbaar voorbeeld is een balie, maar ook de fietsenkelder of de parkeergarage bij een gebouw, of op de route daar naartoe. Zijn er donkere hoekjes en onoverzichtelijke plekken? De Inspectie SZW (voorheen Arbeidsinspectie) kijkt tegenwoordig of ook dat in orde is.

Waarom heb je voor dit vak gekozen?

Ik heb als arbeidshygiënist gewerkt bij de Rijksgezondheidsdienst, daar heb ik de opleiding tot Hogere Veiligheidskundige gedaan. Sinds 1995 ben ik eigenaar van het Arbo Coördinatie Centrum. Ik vind het een prachtig vak, omdat ik mensen mag helpen oplossingen te bedenken. Het vraagt veel van mijn kennis, ervaring en creativiteit.

Ik houd van een praktische benadering. Ik loop letterlijk met de werkgever mee door het bedrijf en kijk naar de dagelijkse praktijk. Samen met de werkgever breng ik in kaart: 'welke risico's zijn denkbaar?' Vervolgens maken we een inschatting, hoe groot is de kans dat die risico's zich ook daadwerkelijk voordoen? Dát is risicomanagement. Helderheid over: hoe groot is elk risico nu echt? En denken in duurzame oplossingen.

Zeg eens eerlijk, hebben werkgevers de hulp van een veiligheidkundige wel écht nodig als ze regels gaan opstellen voor veilig en gezond werken?

Het is voor werkgevers onmogelijk om zonder hulp te weten waar je allemaal aan moet voldoen.

Er zijn simpelweg te veel regels. Het antwoord op jouw vraag is dus ja. Gelukkig levert mijn inzet altijd meer besparing op dan dat ik kost. Zeker als ik in een vroeg stadium bij het ontwerpen van nieuwe werkplekken betrokken word. Een herkenbaar voorbeeld? Laatst heb ik, naar aanleiding van klachten over het veiligheidsgevoel van verkoopmedewerkers, een onderzoek gedaan naar een nieuw kassameubel in een groot winkelbedrijf. De uitvoering van het meubel was ergonomisch goed, maar er komt meer kijken bij het bedenken van een efficiënte, gezonde werkplek. In dit voorbeeld was geen rekening gehouden met de zintuiglijke waarnemingen. Het meubel was rondom toegankelijk. Ben je als verkoopmedewerker in gesprek met een klant of je voert kassahandelingen uit en op dat moment lopen of staan andere klanten achter je, dan neem je dat toch waar (zintuigen). Dat is op den duur stressbevorderend. De geleerde les is, dat de kassameubels worden aangepast door de directe loop achter de medewerker te verhinderen met het plaatsen van een U-vormig wandje of een display.

Ik werk volgens een vaste structuur waarbij ik kijk naar de mens in relatie tot het hele werkproces. Waar komen de vergaderkamers en hoeveel heb je er nodig? Waar komt het kopieerapparaat? Hoe lopen de vluchtroutes en waar komen de brandblussers? Het loont altijd om te investeren in een goede werkplek en gemotiveerde medewerkers



“Als je de risico's binnen je bedrijf niet kent, doe je niet aan risicomanagement, maar aan struisvogelpolitiek...”

Willem van der Horst

HOGERE VEILIGHEIDSKUNDIGE

EIGENAAR ARBO COORDINATIE CENTRUM

onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen'. Weet jij hoe je magazijnstellingen veilig neerzet? Het kost even veel tijd om ze goed weg te zetten, veilig en volgens regels, als om ze 'zomaar' te plaatsen. Terwijl de gevolgen enorm kunnen zijn wanneer er iets misgaat. En dan ben je als werkgever volledig aansprakelijk voor de materiële en immateriële schade. Ik stel me altijd op als een coach. Ik heb mijn vakkennis, maar mijn klant heeft essentiële kennis van zijn bedrijf. Die krachten moet je echt weten te bundelen. Anders kun je net zo goed een inspecteur over de vloer laten komen die een lijst met verbeterpunten opstelt en zegt: 'Ga dit maar regelen, succes ermee!' Alleen wanneer je samen nadenkt over de beste oplossing kom je tot draagvlak. En dat is cruciaal voor het slagen van een maatregel. Ik probeer ook altijd om de medewerkers zoveel mogelijk te betrekken bij het bedenken van oplossingen. Dan zijn het geen regels die van bovenaf zijn opgelegd, maar oplossingen die zij zelf hebben bedacht om veiliger, fijner, efficiënter te werken. Een voorbeeld? In een kantooromgeving heeft één medewerker tochtklachten als gevolg van het ventilatierooster. Haar eigen, simpele maar doeltreffende oplossing: de verplaatsing van haar bureau.

Met wie werk je vooral samen?

Met mijn opdrachtgevers, preventiemedewerkers, hr-medewerkers, de facilitaire dienst, gebouwbeheerders, vertegenwoordigers van de OR en als interim manager met arbo- en kwaliteitsprofessionals.

Waar ben je nu mee bezig?

Ik schrijf een programma voor het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Het is de bedoeling dat dit programma het kabinet de komende 4 jaar gaat helpen om zijn visie op het gebied van veilig en gezond werken te realiseren. Deze regering wil meer zelfwerkzaamheid en minder administratie voor bedrijven. Het programma stimuleert branches en bedrijven om zelf te investeren in het ontwikkelen of versterken van zelfreguleringsinstrumenten op het terrein van gezond en veilig werken. Denk daarbij aan certificering of een eigen keurmerk waarbij veilig en gezond werken een belangrijk item is. Innovatieve ideeën die hiertoe bijdragen en die voor een hele branche toepasbaar zijn, zullen worden gesubsidieerd. Branches die het goed doen mogen dan rekenen op meer maatwerk en een overheid die zich in haar toezicht terughoudender zal opstellen.

Je geeft aan dat de regelgeving snel wijzigt, hoe blijf je op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen?

Ik ben al jaren actief lid van de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde. Tot voor kort organiseerde ik de veiligheidscongressen voor deze beroepsvereniging. Daarvoor moet je helemaal bij zijn op het gebied van vakliteratuur, trends en wetgeving. Ook een goed netwerk is essentieel.

Los daarvan zijn er natuurlijk de eisen voor bij- en nascholing, om je certificering te behouden. En die zijn pittig. De halfwaardetijd van kennis is kort, zeker in mijn branche - en al helemaal in deze tijd. Je moet dus wel open blijven staan voor nieuwe methodes, inzichten en de stand van de wetenschap. Een groot deel van mijn tijd ben ik dan ook bezig met het opwaarderen van mijn kennis.

Heb je praktische tips voor werkgevers?

Ga je aan de slag met beleid voor gezond en veilig werken? Luister dan naar je medewerkers en gebruik hun kennis en ideeën. Betrokken managers geven blijk van leiderschap. Geef als manager zelf het goede voorbeeld en bevorder het veilig handelen van de medewerkers door werknemers bij het werkproces te betrekken en zorg dat zij actief deelnemen. Denk niet, na één voorlichting: 'Dit kan van mijn lijst en nu kan ik weer 10 jaar vooruit.' Zorgen voor veiligheid is een continu proces en kennis beklijft pas als je informatie herhaalt.

En tot slot, ken de risico's binnen je bedrijf. Als je de risico's niet kent doe je niet aan risicomanagement, maar aan struisvogelpolitiek...

Hoe houd je zelf werk en privé in balans?

Door op tijd afstand nemen van mijn werk.

Ik zit graag op de fiets, samen met mijn vrouw. En ik houd ervan om tijd door te brengen met vrienden. Samen koken en een goed gesprek voeren met mensen die je dierbaar zijn. Wat wil een mens nog meer?

Verder rijd ik paard. Elke vorm van stress verdwijnt snel wanneer ik een stuk ga rijden. Ik rijd elke week en sinds een paar jaar probeer ik me te bekwamen in het springen. Dat is veel leuker dan ik je uit kan leggen, je moet eigenlijk ervaren wat het met je doet! En als ik eens wat minder actief bezig wil zijn, dan lees ik een goede detective of thriller.

Willem van der Horst
T 06 22 20 1210
E horst@arbocoördinatie.nl
I www.arbocoördinatie.nl